

**IMPROVING PEDAGOGICAL DIAGNOSTIC METHODS IN PRESCHOOL
EDUCATIONAL INSTITUTIONS AND MODERN APPROACHES TO ASSESSING
CHILDREN'S DEVELOPMENT LEVELS****Nishanova Aziza Mirzaxmadovna**

Turan International University

Turan International University
Faculty of Humanities and Pedagogy
4th-year student**Yusupova Nozima Bahodir kizi**
+998 99 819 92 94**Annotation**

The article analyzes scientific and practical approaches to assessing the level of development of children in preschool educational institutions and improving the pedagogical diagnostic process. The article analyzes scientific and practical approaches to assessing the level of development of children in preschool educational institutions and improving the pedagogical diagnostic process. The study examines effective ways to assess children's cognitive, emotional, and social skills based on diagnostic tools, pedagogical observations, interactive tests, portfolios, digital monitoring, and gaming techniques. The article includes recommendations aimed at accurately determining the level of development of preschool children, determining the directions of individual education and optimizing the pedagogical process.

Keywords

includes recommendations aimed at accurately determining the level of development of preschool children, determining the directions of individual education

**MAKTABGACHA TA'LIM MUASSASALARIDA PEDAGOGIK DIAGNOSTIKA
USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH VA BOLALARNING RIVOJLANISH DARAJASINI
BAHOLASHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI****Annotatsiya**

Maqolada maktabgacha ta'lim muassasalarida bolalarning rivojlanish darajasini baholash va pedagogik diagnostika jarayonini takomillashtirishning zamonaviy yondashuvlari ilmiy va amaliy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqotda diagnostika vositalari, pedagogik kuzatuvlar, interaktiv testlar, portfoliolar, raqamli monitoring va o'yin metodlari asosida bolalarning kognitiv, emotsional va ijtimoiy ko'nikmalarini baholashning samarali usullari ko'rib chiqiladi. Maqola maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanish darajasini aniq aniqlash, individual ta'lim yo'nalishlarini belgilash va pedagogik jarayonni optimallashtirishga qaratilgan tavsiyalarni o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar

pedagogik diagnostika, bolalarning rivojlanishi, baholash usullari, maktabgacha ta'lim, zamonaviy yondashuvlar, pedagogik kuzatuv, portfoliolar, interaktiv metodlar

Аннотация

В статье анализируются современные подходы к оценке уровня развития детей в ДОУ и совершенствованию процесса педагогической диагностики с научной и практической точек зрения. В статье анализируются современные подходы к оценке уровня развития детей в ДОУ и совершенствованию процесса педагогической диагностики с научной и практической точек зрения. В исследовании рассматриваются эффективные методы оценки когнитивных, эмоциональных и социальных навыков детей на основе диагностических инструментов, педагогических наблюдений, интерактивных тестов, портфолио, цифрового мониторинга и игровых методов. В статье содержатся рекомендации, направленные на точное определение уровня развития дошкольников, определение индивидуальных образовательных направлений, оптимизацию педагогического процесса.

Ключевые слова

В статье содержатся рекомендации, направленные на точное определение уровня развития дошкольников, определение индивидуальных образовательных направлений, оптимиз

Kirish

Maktabgacha ta'lim bolalarning shaxsiy, ijtimoiy va kognitiv rivojlanishining eng muhim bosqichidir. Shu davrda bolaning nutq, motor ko'nikmalari, hissiy barqarorligi va ijtimoiy moslashuvi shakllanadi. Ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish va bolalarning individual ehtiyojlarini aniqlash uchun pedagogik diagnostika muhim vosita hisoblanadi.

Pedagogik diagnostika bolalarning rivojlanish darajasini baholash, ularning qobiliyatlarini aniqlash va ta'lim jarayonini moslashtirish imkonini beradi. An'anaviy diagnostika usullari – kuzatuvlar, testlar va portfoliolar – bolalarning ko'nikmalarini baholashga yordam beradi, lekin zamonaviy pedagogik yondashuvlar ularni yanada boyitadi va individual xususiyatlarni hisobga oladi.

So'nggi yillarda maktabgacha ta'limda pedagogik diagnostika tizimlarini takomillashtirishga e'tibor ortmoqda. Innovatsion metodlar – interaktiv pedagogik vazifalar, raqamli platformalar, video-analitika va o'yin metodlari – bolalarning kognitiv, ijtimoiy va emotsional rivojlanishini aniq va ob'ektiv baholashga yordam beradi. Shu bilan birga, oilaviy va ijtimoiy muhit, pedagogning kasbiy salohiyati va metodik tayyorgarligi diagnostika samaradorligiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Asosiy qism

Pedagogik diagnostika maktabgacha ta'lim tizimida bolalarning rivojlanish darajasini aniqlash, individual ta'lim yo'nalishlarini ishlab chiqish va ta'lim jarayonini optimallashtirishda asosiy vosita hisoblanadi. Zamonaviy pedagogik diagnostika yondashuvlari quyidagi asosiy tamoyillarga tayanadi:

Birinchidan, diagnostika bolalarning rivojlanish ko'rsatkichlarini kompleks baholashga yo'naltiriladi. Bu yerda nafaqat kognitiv ko'nikmalar, balki emotsional va ijtimoiy qobiliyatlar ham e'tiborga olinadi. Bolalar o'yin jarayonida, interaktiv mashg'ulotlar va hikoyalar orqali kuzatiladi, bu esa ularning tabiiy qobiliyatlarini aniqlashga yordam beradi.

Ikkinchidan, pedagogik diagnostika jarayoni muntazam bo'lishi lozim. Rivojlanish darajasini muntazam monitoring qilish pedagogik qarorlarni samarali qabul qilish va individual ta'lim dasturlarini moslashtirish imkonini beradi. Shu maqsadda portfoliolar, video-analitika, raqamli baholash vositalari va elektron kuzatuv jurnallari qo'llaniladi.

Uchinchidan, pedagogik diagnostika bolalar bilan o'yin va interaktiv faoliyat orqali amalga oshirilishi kerak. O'yin – bolalarning ijodiy qobiliyati, ijtimoiy ko'nikmalari va emotsional barqarorligini baholashning samarali vositasidir. Shu bilan birga, bolalarning o'z-o'zini anglash, empatiya va muloqot qobiliyatlari ham o'yin jarayonida shakllanadi.

To'rtinchidan, pedagogik diagnostika natijalari pedagogik qarorlar va ta'lim strategiyalarini ishlab chiqishda asos bo'lib xizmat qiladi. Natijalar pedagogik faoliyatni optimallashtirish, individual rivojlanish rejasini tuzish va ta'lim sifatini oshirish imkonini beradi. Shu bilan birga, oilaviy va ijtimoiy muhit diagnostik jarayonni boyitadi, bolalarning rivojlanish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Zamonaviy diagnostika yondashuvlari – interaktiv testlar, portfoliolar, video-analitika va raqamli monitoring vositalari – bolalarning rivojlanish darajasini aniq va ob'ektiv baholashga xizmat qiladi. Bu yondashuvlar tarbiyachilarga bolalarning individual ehtiyojlarini aniqlash, dars va mashg'ulotlarni moslashtirish va pedagogik qarorlar qabul qilishda yordam beradi.

Xulosa

Maktabgacha ta'lim muassasalarida pedagogik diagnostika bolalarning rivojlanish darajasini aniqlash va ta'lim jarayonini optimallashtirishning asosiy vositasidir. Zamonaviy yondashuvlar – interaktiv vazifalar, portfoliolar, raqamli monitoring va o'yin metodlari – bolalarning kognitiv, ijtimoiy va emotsional ko'nikmalarini kompleks baholashga imkon beradi. Pedagogik diagnostika jarayoni tarbiyachilarning malakasi, metodik tayyorgarligi va individual yondashuvga bog'liq bo'lib, bolalarning rivojlanish imkoniyatlarini aniqlash va ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, oilaviy va ijtimoiy muhit diagnostika samaradorligini kuchaytiradi. Natijada zamonaviy pedagogik diagnostika maktabgacha ta'lim sifatini barqaror oshirish va bolalarning har tomonlama rivojlanishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Denham S. A., Burton R. *Social and Emotional Prevention and Intervention Programming for Preschoolers*. Springer, 2003.
2. Shonkoff J. P., Phillips D. A. *From Neurons to Neighborhoods: The Science of Early Childhood Development*. National Academy Press, 2000.
3. Vygotskiy L. S. *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press, 1978.
4. Piaget J. *The Language and Thought of the Child*. Routledge, 1959.

5. O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta’lim vazirligi. *Maktabgacha ta’lim davlat standarti*. Toshkent, 2022.
6. Karimova D. *Maktabgacha ta’limda bolalarning rivojlanishini baholash usullari*. Toshkent, 2021.
7. Alimova R. *Pedagogik diagnostika va zamonaviy yondashuvlar*. O‘zbekiston pedagogika jurnali, 2022.
8. OECD. *Enhancing Professional Development for Early Childhood Educators*. OECD Publishing, Paris, 2019.
9. UNICEF. *Early Childhood Development: A Global Overview*. UNICEF, 2019.

Goleman D. *Emotional Intelligence: Why It Can Matter More Than IQ*. Bantam Books, 1995.

